

OECD *Multilingual Summaries*

OECD-FAO Agricultural Outlook 2013

Summary in Czech

Read the full book on: 10.1787/agr_outlook-2013-en

Zemědělství – výhled OECD-FAO pro rok 2013

Přehled v českém jazyce

Rostoucí poptávka prospívá rozvojovým zemím: Po celá desetiletí byly pro globální zemědělství charakteristické přebytky v průmyslových zemích, způsobené nastavením politik, a stagnující růst v rozvojových zemích. Politické reformy a hospodářský růst po celém světě v poslední době mění základní vzorce poptávky a nabídky. Zemědělství se tak stává sektorem s větší tržní orientací a nabízí příležitosti k investicím. Očekává se, že podíl rozvojových zemí na celosvětové produkci se zvýší a povede k nárůstu vývozu.

Pomalejší růst produkce: U celosvětové zemědělské produkce komodit zahrnutých do tohoto výhledu se očekává průměrný roční růst ve výši 1,5 % oproti 2,1 % v uplynulém desetiletí. Zpomalení růstu by se mělo projevit ve všech odvětvích rostlinné výroby i v živočišné výrobě. Tyto trendy odrážejí zvyšující se náklady, pokračující omezování dostupnosti zdrojů a sílící tlaky na ochranu životního prostředí, které podle očekávání omezí reakci na nabídku prakticky ve všech regionech.

Inflace cen potravin se zmírnila: Spojení mezi cenami komodit a cenou, kterou spotřebitelé za potraviny ve skutečnosti zaplatí, nebývá většinou přímé. Přestože se tedy ceny komodit pohybují stále ve značné výši, objevují se náznaky, že inflace cen potravin pro konečné spotřebitele ustupuje. I tak však výdaje za potraviny v mnoha rozvojových zemích představují 20–50 % rozpočtu domácností, takže cenová dostupnost potravin představuje stále problém.

Trhy odrážejí rozdělení globální ekonomiky: Zemědělské trhy bývají vůči hospodářským poklesům relativně odolné, přesto se na nich i nadále projevuje dopad dvourychlostní globální ekonomiky s pomalým ožíváním v rozvinutých zemích a překotným růstem v mnoha zemích rozvojových. Důležitým, avšak nepředvídatelným faktorem v předpovědích cen jsou rostoucí ceny ropy. Předpokládá se, že devalvace amerického dolaru povede ke snížení relativní konkurenceschopnosti ostatních vývozců a zároveň ke zvýšení kupní síly mnoha dovozců.

Ve střednědobém horizontu budou ceny stoupat: Z historického hlediska jsou ceny komodit v současné době vysoké. V nejbližším období by ceny plodin měly v souvislosti s obnovením produkce klesnout, zatímco ceny masa zůstanou v důsledku malých zásob vysoké. V delším časovém horizontu se ceny plodin i živočišných produktů zvýší, přičemž nárůst bude výraznější u masa, ryb a biopaliv.

Ceny přizpůsobené inflaci zůstávají vysoké: Průměrné reálné ceny většiny komodit zahrnutých do tohoto výhledu se v období 2013–2022 očekávají vysoko nad průměrem z let 2003–2012. Zároveň by však průměrné reálné ceny v příštím desetiletí neměly dosahovat maxim z posledních let.

Spotřeba poroste: Spotřeba všech produktů zahrnutých do tohoto výhledu se v rozvojových zemích bude zvyšovat, i když pomalejším tempem. Bude to způsobeno nárůstem populace, vyššími příjmy, urbanizací a změnami v jídelníčku. Spotřeba na obyvatele se podle předpovědí bude nejrychleji zvyšovat ve východní Evropě a střední Asii, následovat bude Latinská Amerika a zbytek Asie.

Zemědělský obchod se nadále rozvíjí: Značnou část růstu zemědělského obchodu lze připsat rozvíjejícím se ekonomikám, které zastávají většinu vývozu krmných obilnin, rýže, olejnin, rostlinného oleje, cukru, hovězího masa, drůbeže a ryb. Podíl zemí OECD na obchodu bude nadále klesat; tyto země si však nadále podrží významné postavení ve vývozu pšenice, bavlny, vepřového a skopového masa a většiny mléčných produktů.

Nejisté výhledy: Zajištění potravního zásobování nadále ohrožují nedostatky ve výrobě, nestabilita cen a přerušení obchodování, především s ohledem na nízké zásoby. Rozsáhlá sucha, jaká například v roce 2012 postihla Spojené státy a země SNS, by ve spojení s nízkými stavy zásob mohla způsobit zvýšení cen plodin o 15–40 %. Dalším zdrojem nejistoty jsou ceny energií, které mají dopad na trhy s biopalivy i na vstupní náklady. Světový obchod je na proměnlivost výnosů a makroekonomické faktory ještě citlivější než výroba.

Ve středu zájmu je Čína: Toto vydání výhledu se zaměřuje na Čínu, jejíž zemědělský a potravinářský sektor se rychle rozvíjí. Vzhledem k omezením produkce a rostoucí poptávce bude Čína v budoucnu pravděpodobně zvyšovat podíl dovozu potravin, předpokládá se však, že v oblasti hlavních plodin zůstane soběstačná.

Podle předpovědí růst spotřeby v Číně mírně předběhne růst produkce, zhruba o 0,3 % ročně, podobně jako tomu bylo v předchozím desetiletí. V důsledku toho se očekává další, byť mírné otevření zemědělského sektoru, záleží však na konkrétních komoditách.

Pro Čínu je nejvyšší prioritou zajištění potravního zásobování a soběstačnosti v oblasti rýže a pšenice. Zemědělský výstup se mezi lety 1978 a 2011 téměř zpětinasobil. V posledních letech však ceny potravin stoupají a produkce se pod tlakem omezení dostupnosti zdrojů a pracovních sil bude zpomalovat.

Lepší dostupnost potravin a vyšší příjmy přispěly k výraznému zlepšení zásobování potravinami. Počet podvyživených osob klesl od roku 1990 téměř o 100 milionů, přestože populace se o 200 milionů rozrostla. Snižování počtu osob trpících podvýživou zůstává náročnou výzvou.

V letech 2001 až 2012 se dovoz a vývoz zemědělských komodit v Číně zvýšil z 27,9 mld. USD na 155,7 mld. USD. Závislost na dovozu se zdvojnásobila z 6,2 % na 12,9 %, přičemž čistý obchodní deficit Číny v oblasti zemědělství a potravin v roce 2012 představoval 31 mld. USD.

Hlavními nejistotami v Číně jsou trvalá udržitelnost vysokého hospodářského růstu, rostoucí omezení produkce a možnost větších výkyvů produkce v důsledku zvyšující se nepředvídatelnosti klimatu.

Globální předpovědi pro komodity do roku 2022

- **Obilniny:** Očekává se nárůst produkce o 1,4 % ročně, přičemž 57 % růstu obstarají rozvojové země. Hlavním vývozcem rýže bude podle předpovědí Thajsko, následováno těsně Vietnamem, a dominantním vývozcem pšenice a krmných obilovin zůstanou Spojené státy.
- **Olejniny:** Produkce by měla růst ještě rychleji než u obilnin. Palmový olej by si měl na celkové produkci rostlinných olejů udržet stabilní 34% podíl.
- **Cukr:** Očekává se zvýšení produkce téměř o 2 % ročně, přičemž hlavními producenty budou Brazílie a Indie. Ve světové spotřebě cukru povedou i nadále rozvojové země.
- **Bavlna:** Tržní podíl umělých vláken se bude stále zvyšovat. Produkce bavlny v Indii podle předpovědí vzroste o 25 %, takže se Indie stane předním světovým producentem.
- **Etanol:** Očekává se nárůst produkce téměř o 70 %, přičemž produkce bionafty poroste ještě rychleji, ovšem z menší základny. Do roku 2022 bude očekávaná produkce bionafty spotřebovávat 28 % celkové světové produkce cukrové třtiny, 15 % rostlinných olejů a 12 % krmných obilnin.
- **Maso:** Za 80 % růstu celosvětové produkce budou podle očekávání odpovídat rozvojové země. Růst spotřeby masa na obyvatele se zpomalí, neboť hlavní rozvojové ekonomiky se přibližují úrovni rozvinutých zemí.
- **Mléčné produkty:** Očekává se, že rozvojové země zastanou 74 % celosvětové produkce mléka. Přesto se předpokládá, že spotřeba v rozvojových zemích poroste rychleji než výroba, což povede ke zvýšení vývozu ze Spojených států, Evropské unie, Nového Zélandu, Austrálie a Argentiny.

- Rybolov: Předpokládaný nárůst úlovků činí pouhých 5 %, akvakultura však vzroste o 35 %. Do roku 2015 by akvakultura měla překonat rybolov jako hlavní zdroj ryb pro lidskou spotřebu.

© OECD

Tento přehled není oficiálním překladem OECD. OECD-oversettelse.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

Jsou zdarma k dispozici v internetovém knihkupectví OECD www.oecd.org/bookshop

Další informace vám poskytne Odbor pro legislativu a překlady při OECD, Ředitelství pro veřejné záležitosti a komunikaci rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštivte naši internetovou stránku www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD/FAO (2013), *OECD-FAO Agricultural Outlook 2013*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/agr_outlook-2013-en